

In gesprek met Wim Klaucke van Stigas

Veilig werken

Als het om veiligheid en EHBO in de landbouwsector gaat, dan zijn de werknemers van de organisatie Stigas experts. Voor het thema van deze editie van EHBO.nl heeft de redactie preventieadviseur/instructeur BHV Wim Klaucke geïnterviewd over de risico's in de landbouwsector.

TEKST LARS BENTHIN | FOTOGRAFIE HOLLANDSE HOOGTE/SHUTTERSTOCK

‘Elke soort boer heeft weer andere problemen’

De afgelopen decennia zijn er veel technologische ontwikkelingen geweest in de landbouwsector.

Wat voor invloed heeft dat gehad?

‘Met name de voertuigen, apparatuur en gereedschappen zijn de afgelopen jaren ‘groter’ en geavanceerder geworden. Hierdoor nam de technische uitvoering ook met rasse schreden toe. Het wisselen van een band bij een tractor (veelal meer dan twee meter hoog) vergt bijvoorbeeld tegenwoordig wat meer inzicht, kracht en vernuft dan bij de kleinere banden van de tractoren uit de jaren zestig en zeventig. Bij het onderhoud van dit soort machines is er kans dat je in een draaiend- en/of bewegend deel terecht komt, en daardoor ledematen verliest. Dat zijn dan de extreme gevallen, maar het risico bestaat altijd!’

‘Daarnaast hebben agrarische ondernemers te maken met gevaarlijke stoffen, explosiegevaar en ziektes. De Nederlandse landbouwsector kampt sinds eind jaren zeventig met een imago probleem door ziektes als o.a. de vogel- en varkenspest. Toch gebeurt er veel in de land- en tuinbouw op dit gebied, zoals het inzetten op preventie en dierenwelzijn. Daarin is Nederland echt een koploper in Europa. Dit helpt niet alleen de boer, maar ook de rest van de maatschappij.’

Kunt u kort iets over uzelf vertellen?

‘Ik ben geboren in Assen en heb dit jaar de zestigjarige leeftijd bereikt. Na mijn middelbare school ben ik in 1978 begonnen met de opleiding Verpleegkunde in het Wilhelmina Ziekenhuis te Assen. Na deze opleiding ben ik tot 1989 stafmedewerker geweest op de afdeling obstetrie/gynaecologie. Vervolgens heb ik als (bedrijfs)-verpleegkundige gewerkt binnen de Sociale Werkvoorziening in de provincie Groningen, waarna ik in 1993 bij Stigas terecht kwam.’

ook een melkveehouderij en die hielp ik in het weekend mee. Ik werkte natuurlijk eerst binnen de Sociale Werkvoorziening, maar in een gesprek met een collega kreeg ik te horen dat er plek vrij was bij Stigas. Het leek mij gelijk heel leuk om daar te werken, dus pakte ik mijn kans!’

Wat is Stigas en waarom bent u daar gaan werken?

‘Stigas is opgericht in 1986 als preventieve dienst, omdat in begin jaren tachtig een groot aantal agrariërs met rug- en ledemaatklachten doorstroomde in de toenmalige WAO. Om de risico's binnen de land- en tuinbouw in kaart te krijgen, zijn er vanaf het begin van de jaren negentig zogenaamde “praktijkproeven” uitgevoerd binnen alle sectoren binnen de agrarische sector. Hieruit zijn de risico's en de bijbehorende adviezen en maatregelen naar voren gekomen. Dit doen we nog steeds, want elk soort boer heeft te maken met andere problemen.’

‘Twee ooms van mij hadden allebei een melkveehouderij, en toen ik klein was heb ik meegeholpen de koeien te melken. Dat was toen nog handmatig, dus leerde ik de ouderwetse manier van melken. Een kameraad van mij in de buurt heeft zelf

‘Voertuigen zijn ‘groter’ en geavanceerder geworden’

Wat voor rol speelt EHBO in de landbouwsector, met al die gezondheidsrisico's?

‘Ondanks alle genomen veiligheidsmaatregelen kan er altijd iets misgaan, waardoor Eerste Hulp moet worden verleend of een (beginnend) brandje worden geblust. In ernstige gevallen kan het zelfs zover komen dat de schuren, loodsen of stallen moeten worden ontruimd. Dit betekent voor de agrarische ondernemers dat de EHBO goed geregeld hoort te zijn. Een opleiding in bedrijfshulpverlening met EHBO is noodzakelijk in de land- en tuinbouw sector.’

Heeft u zelf een EHBO-diploma en heeft u die vaardigheden al een keer moeten gebruiken?

‘Doordat ik verpleegkundige ben, kon ik in 1997 via de Hartstichting de opleiding tot volwaardig instructeur BLS-AED (Basic Life

“ Er kan altijd iets misgaan, waardoor eerste hulp moet worden verleend. Dit betekent voor de agrarische ondernemers dat de EHBO goed geregeld hoort te zijn.”

Wim Klaucke

Support) volgen. Om het jaar ga ik voor een bijscholing naar de Stichting Hartreanimatie Noord Nederland in Groningen. Als instructeur heb ik veel mensen kunnen opleiden, zoals een aantal gezinnen in mijn woonwijk.’

‘Ik heb een aantal keer te maken gekregen met slachtoffers in hun woning. In alle gevallen bleken ze er al enige tijd gelegen te hebben voordat ze werden gevonden, waardoor reanimatie niet meer hielp. Zoiets went nooit en je moet het altijd verwerken, ook al heb ik met mijn

paramedische achtergrond al heel veel gezien. Ik probeer dan ook altijd een steun te zijn voor de nabestaanden en mensen die hetzelfde meemaken.’

Met wat voor risico's en gevaren hebben de werknemers van Stigas te maken in het uitvoeren van hun functie?

‘Als Stigas-medewerker kun je, net als een boer, zelf te maken krijgen met vallende objecten, gevaarlijke stoffen of uitglijden op een gladde grond. Het grootste gevaar, met de meeste impact, is toch wel het contact met zieke dieren. Tijdens bedrijfsbezoeken kun je op dat moment de ziektekiemen overbrengen naar een ander agrarisch bedrijf. Daarnaast kun je natuurlijk zelf ziek worden. Gelukkig hebben alle Stigas-medewerkers een Persoonlijke Standaard Uitrusting (PSU) in de vorm van een (oranje) reflecterende doorwerkjas, veiligheidslaarzen, veiligheidsschoenen, gehoorbescherming, gelaatbescherming en een veiligheidshelm.’

